

спуснато ядро (тюлле) по горизонталнѣ посокѣ, а BC представлява стѣнѣтъ, коя е турната отъ A на такова разстояние, което ядрото ще премине въ единъ секундъ, тѣй щото ядрото ще удари по стѣнѣтъ равно подиръ единъ секундъ; ако забелѣжимъ врхъ стѣнѣтъ точкѣтъ D , въ която бы ся ударило ядрото, ако въ времето на летенето тяжчината не си стремеше да го приближи къмъ земѣтъ, сир. то щѣше да хвѣрка горизонтално, тогава ще намѣримъ, че точката E , въ която дѣйствително ще ся удари ядрото, ще ся намира по долу отъ D на 16 фут.; сир. ядрото е ударило въ стѣнѣтъ въ крайть на диагоналътъ на паралелограммътъ, кой е направенъ врхъ линиите AD = на бѣрзинѣтъ на ядрото и $AF = 16$ фут., като описало кривата AE . Нѣ вѣдь знаемъ, че свободно падающето тѣло преминува въ първѣтъ секундъ на паданието 16 фут.; отъ това тежестта дѣйствува врхъ тѣлото, кое ся намира вече въ мѣрдание, сѫщо така, какъто ако то ся намираше въ покой, като кара какъто едното, тѣй и другото, да премине по вертикалнѣ посокѣ въ еднакво време едно и сѫщото пространство. Сѫщото може да ся каже и за сякѣ другъ силъ.

Подиръ тѣзы забелѣжки нека минемъ къмъ мѣрдането на планетытѣ.

147. Тѣй като планетытѣ ся мѣрдятъ не по правъ линиѣ, то нѣйтъ трябва да заключимъ, че врхъ сякѣ отъ тяхъ дѣйствува сила, коя постоянно измѣнявж посокѣтъ на мѣрданието; трябва да ся узнае, къкva е посоката и големината на таѣ силъ въ сякомъгновение. Нека докажемъ искрѣво че тѣзи сила ся стреми да приближи планетытѣ къмъ слѣнцето. Нека рѣчемъ за по просто, че планетытѣ ся мѣрдятъ около слѣнцето по кръгове; при това, нѣма твърдѣ да ся отдалечимъ отъ истинѣтъ, защото еллипсисътѣ, кои гы описватъ планетытѣ, имжъ, какъто видѣхме, твърдѣ незначителни эксцен-

Черт. 99.

